

УДК 637.4

© 2015

Щербакова Н. С., Передера Ж. О., Передера С. Б., кандидати ветеринарних наук

Полтавська державна аграрна академія

**ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ КУРЯЧИХ ЯЄЦЬ ВИРОБНИЦТВА
ПАТ «ПОЛТАВСЬКА ПТАХОФАБРИКА»**

Рецензент – доктор ветеринарних наук, професор А. А. Замазій

У статті наведено дані щодо показників якості та безпеки курячих яєць, які виробляє ПАТ «Полтавська птахофабрика». Досліджено яйця на вміст токсичних елементів, таких як: свинець, кадмій, ртуть, мідь, цинк, мши 'як, а також антибіотиків. Визначено вміст жиру у жовтку та каротиноїдів. Проведено органолептичні дослідження та овоскопію. Встановлено, що яйця курячі, які надійшли з ПАТ «Полтавська птахофабрика», за показниками якості відповідають показникам чинних нормативних документів.

Ключові слова: курячі яйця, токсичні елементи, овоскопія.

Постановка проблеми. Яйця, як харчовий продукт, за своїми смаковими та поживними властивостями займають одне з найбільш важливих місць у харчуванні людини. Вони містять усі необхідні для життя поживні та біологічно активні речовини, які перебувають у легкозасвоюваній формі і в оптимальному співвідношенні. Яйце засвоюється організмом людини на 96–98 % [1]. Доброякісне куряче яйце за своєю поживністю еквівалентне приблизно 40 г м'яса і 120–150 г молока, забезпечує на 4–5 % добову потребу дорослої людини в білках, жирах і мінеральних речовинах, амінокислотах та на 10–30 % – в основних вітамінах. Тому останнім часом в нашій країні спостерігається інтенсивний розвиток птахівничої галузі. У 2011 році виробництво яєць у сільськогосподарських підприємствах України зросло до 8,5 млрд штук, а у 2014 році – 19,6 млрд штук, що більше ніж у 2 рази. Через це перед фахівцями постає важливе питання – дослідження якості яєць [3].

Аналіз основних досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. На сьогодні розвиток птахівництва в Україні спрямовано на отримання високоякісної продукції в досить короткі терміни, що не завжди позитивно відображається на організмі птиці і, зокрема на її мінеральному живленні, внаслідок чого суттєво знижується продуктивність і збільшуються витрати кормів на одиницю продукції [2]. Окрім того, часто не береться до уваги техногенне навантаження, а саме високий вміст важ-

ких металів у кормах [1, 4]. Так, використовуючи інтенсивні методи вирощування та годівлі птиці, застосовуючи біокорми, які містять антибіотики та гормональні препарати отримується продукція птахівництва, яка має критичний рівень безпеки за хімічним складом [1, 2].

Мета досліджень – вивчення якості та безпеки курячих яєць, які виробляє ПАТ «Полтавська птахофабрика».

Завдання – провести органолептичні та лабораторні дослідження безпеки курячих яєць, які виробляє ПАТ «Полтавська птахофабрика».

Матеріали та методи досліджень. Матеріалом нашого дослідження були курячі яйця, отримані на ПАТ «Полтавська птахофабрика» упродовж 2015 року. Дослідження яєць проводили відповідно до ДСТУ 5028:2008 «Яйця курячі харчові. Технічні умови».

Результати досліджень. У відділі ветеринарно-санітарної експертизи Регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини в Полтавській області нами були досліджені яйця, отримані на ПАТ «Полтавська птахофабрика» упродовж 2015 року. Результати досліджень наведені у таблиці 1.

За технологічною характеристикою категорій харчових яєць за масою яйця першої та другої партії було віднесено до першої, а яйця третьої партії до вищої категорії.

Під час визначення висоти повітряної камери, маси яйця партію № 3 віднесли до дієтичних яєць, які необхідно реалізувати за 7 діб, не враховуючи дня знесення. Партії № 2 і № 1 позначені як столові, які реалізуються за 25 діб, не враховуючи дня знесення.

Під час визначення каротиноїдів та масової частки жиру в жовтках виявлено, що всі зразки відібраних яєць з 3-х партій містять допустиму кількість речовин, що вказує на доброякісну та збалансовану годівлю курей-несучок.

Під час визначення показників безпечності яєць у всіх відібраних пробах не містилось перевищення допустимого рівня жодних токсичних елементів і антибіотиків, що зазначено в таблиці № 4.

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

1. Результати органолептичних досліджень

№ партії	Положення жовтка	Стан білка	Стан шкаралупи	Маса одного яйця, г
1	Ледь видимий під час овоскопії, контури не окреслені, займає центральне положення, малорухливий під час обертання яйця, без кров'яних плям і смужок	Чистий, щільний, світлий, прозорий, без сторонніх включень	Чиста, непошкоджена, без видимих змін структури, без слідів крові і посліду. На 36-ти яйцях із партій помітні подинокі смуги від стрічки транспортера	53–62
2	Ледь видимий під час овоскопії, контури не окреслені, займає центральне положення, злегка рухливий під час обертання яйця, без кров'яних плям і смужок	Чистий, щільний, світлий, прозорий, без сторонніх включень	Чиста, непошкоджена, без видимих змін структури, без слідів крові і посліду	55–62,8
3	Ледь видимий під час овоскопії, контури не чітко окреслені, займає центральне положення, мало рухливий під час обертання яйця, без кров'яних плям і смужок	Чистий, щільний, світлий, прозорий, без сторонніх включень	Чиста, непошкоджена, без видимих змін структури, без слідів крові і посліду	65–72

2. Визначення висоти повітряної камери, запаху вмісту яйця

№ партії	Висота повітряної камери, мм	Термін зберігання	Запах вмісту яйця
1	5,6 помітна деяка рухливість	Не перевищує 25 діб, при t від 0 до 20 °С	Природний, без стороннього затхлого чи гнильного запаху
2	5,9 помітна деяка рухливість	Не перевищує 25 діб, при t від 0 до 20 °С	Природний, без стороннього затхлого чи гнильного запаху
3	3,8 нерухома	Не перевищує 7 діб, при t від 0 до 20 °С	Природний, без стороннього затхлого чи гнильного запаху

3. Визначення каротиноїдів та вмісту жиру в жовтку

№ партії	Каротиноїди, мкг/г	Вміст жиру в жовтку, %
1	15,34	34
2	16,76	32
3	18,89	36

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

4. Визначення безпечності яєць

№ партії	Назва показника	Максимально допустимі рівні, мкг/см ³	Результати досліджень
Токсичні елементи, мг/кг			
1, 2, 3	свинець	0,30	0,23
1, 2, 3	кадмій	0,01	0,01
1, 2, 3	ртуть	0,02	0,02
1, 2, 3	мідь	3,00	2,00
1, 2, 3	цинк	50,0	35,0
1, 2, 3	миш'як	0,10	0,01
Антибіотики			
1, 2, 3	тетрациклінової групи	не дозволено	не виявлено
1, 2, 3	стрептоміцин	не дозволено	не виявлено
1, 2, 3	хлорамфенікол	не дозволено	не виявлено

Висновок. Отже, продукція, яка надійшла з ПАТ «Полтавська птахофабрика» за показниками

якості відповідає показникам чинних нормативних документів.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Андрєєва Л. О. Діагностика сучасного стану діяльності м'ясопереробних підприємств / Л. О. Андрєєва : [зб. наук. праць Тавр. держ. агротехнолог. ун-ту (економічні науки) / під ред. В. А. Рульєва]. – Мелітополь : Люкс, 2010. – №2 (10). – С. 47–51.

2. Анісімова О. В. Сучасні тенденції розвитку яєчного птахівництва в Україні / О. В. Анісімова : матеріали XI Укр. конф. по птицеводству с між-

дународним участием [Актуальные проблемы современного птицеводства]. – Х., 2010. – С. 252–260.

3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

4. AVANGARDCO INVESTMENTS PUBLIC LIMITED [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://avangard.co.ua>.